

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 stycznia 2024 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie **P. T.**

uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 288 § 1 k.k.

wniosku obrońcy o zasądzenie kosztów obrony w postępowaniu kasacyjnym

na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz § 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.)

p o s t a n o w i ł:

- 1. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz P. T. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów obrony przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację;**
- 2. nie uwzględnić wniosku w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

W przedmiotowej sprawie obrońca (z wyboru) oskarżonego P. T. wniósł do Sądu Najwyższego odpowiedź na kasację prokuratora (na niekorzyść oskarżonego) od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie (sygn. akt II Ka 19/23), uniewinniającego ww. oskarżonego od popełnienia czynu z art. 288 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 13 września 2023 r. Sąd Najwyższy oddalił kasację prokuratora jako oczywiście bezzasadną i kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążył Skarb Państwa.

W piśmie, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 24 listopada 2023 r. (k.30), obrońca zawarł wniosek o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz uniewinnionego P. T. kosztów obrony wynikających z umowy o świadczenie pomocy prawnej, przy uwzględnieniu przepisów z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, tj. w łącznej kwocie 1476,00 zł, w tym VAT. Do wniosku obrońca dołączył poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy z dnia 2 czerwca 2023 r. o udzielenie pomocy prawnej i wynagrodzenie adwokackie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie normą zawartą w art. 636 § 1 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na zasadach ogólnych ten, kto wniósł środek odwoławczy, a jeżeli środek ten pochodzi wyłącznie od oskarżyciela publicznego - koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa. Na mocy art. 637a k.p.k. do kosztów postępowania kasacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach postępowania odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stąd też przywołany wyżej przepis art. 636 § 1 k.p.k. znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie. Z kolei w myśl art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Nie ulega zaś wątpliwości, że do uzasadnionych wydatków stron należą koszty powstałe w związku ze sporządzeniem odpowiedzi na kasację przez obrońcę lub pełnomocnika.

Opłaty za czynności adwokackie ustala umowa zawarta przez adwokata z klientem (art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze, t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1184 ze zm.), jednak gdy chodzi o zasądzenie na rzecz strony kosztów z tego tytułu, trzeba uwzględnić treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.). Należy zauważyć, że aktywność obrońcy P. T. w postępowaniu kasacyjnym sprowadzała się do sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na kasację prokuratora. Samo zaś rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd Najwyższy nie wymagało przeprowadzenia

rozprawy, gdyż orzeczenie kończące wydano w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że z uwagi na brak określenia stawki wynagrodzenia za sporządzenie odpowiedzi na kasację – przy uwzględnieniu § 20 ww. rozporządzenia – stosować należy przepis § 11 ust. 4 pkt 2 tego rozporządzenia, określający stawki minimalne przewidziane m.in. dla czynności polegającej na sporządzeniu opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji – a zatem czynności najbardziej zbliżonej do sporządzenia odpowiedzi na kasację (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dn.: 22.03.2021 r., IV KK 574/20, LEX nr 3149735; 29.09.2020 r., IV KK 603/19, LEX nr 3276326).

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz § 11 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 ww. rozporządzenia, należało zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz P. T. kwotę 720 złotych tytułem zwrotu kosztów obrony przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację. Stanowisko to implikowało też wydanie rozstrzygnięcia o nieuwzględnieniu wniosku obrońcy w pozostałym zakresie.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że ww. rozporządzenie nie zawiera podstawy do podwyższenia ustalonych kosztów obrony o kwotę podatku od towarów i usług. Obowiązek podwyższenia stawki o należny VAT zachodzi wyłącznie w przypadku pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, kiedy to należności z tego tytułu zasądzane są na rzecz obrońcy (zob. § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu [Dz.U. z 2019 r., poz. 18, t.j. z dnia 4.01.2019 r.]; zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., II KK 324/16, LEX nr 2620245).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[ał]

